

Członkowie parlamentu i ich praca

W jaki sposób są wybierani członkowie parlamentu i czym się zajmują?

Niniejsza publikacja zawiera omówienie systemu wyboru członków Parlamentu Szkockiego oraz krótką charakterystykę ich pracę. Wyjaśniono w niej również, w jaki sposób można uzyskać informacje na temat aktywności członków wybranych w danym okręgu i jak się z nimi skontaktować.

Parlament Szkocki to ciało ustawodawcze – czyli instytucja tworząca prawo – zajmujące się sprawami poddanymi dewolucji w Szkocji. Sprawy poddane dewolucji to sprawy dotyczące życia codziennego obywateli, takie jak: edukacja, zdrowie, porządek publiczny, mieszkalnictwo i środowisko naturalne. Członkowie parlamentu to reprezentanci wybrani przez mieszkańców Szkocji, aby w ich imieniu pracować, podejmując decyzje dotyczące spraw poddanych dewolucji. Członkowie parlamentu są odpowiedzialni przede wszystkim wobec:

- parlamentu,
- swojego okręgu wyborczego lub regionu,
- swojej partii politycznej (chyba że są niezależni).

Niektórzy członkowie parlamentu mogą być również rządowymi przedstawicielami do spraw poddanych dewolucji; rząd jest nazywany rządem Szkocji (dawna nazwa: Szkocka Władza Wykonawcza). Ci członkowie parlamentu mają dodatkowe obowiązki, łączące się z funkcjami ministerialnymi.

Kto może zostać członkiem Parlamentu Szkockiego?

Każdy może zostać członkiem Parlamentu Szkockiego, o ile ma ukończone 18 lat w dniu nominacji na kandydata, a także:

- jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa, Republiki Irlandii lub Unii Europejskiej (UE) zamieszkałym na stałe w Zjednoczonym Królestwie,

przy czym nie jest:

- dłużnikiem, przeciwko któremu toczy się postępowanie o ogłoszenie upadłości;
- osobą zatrudnioną na stanowisku budżetowym (np. urzędnikiem czy policjantem);
- osobą odbywającą karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku;
- osobą skazaną za pewne przestępstwa wyborcze.

Informacje dotyczące możliwości kandydowania w wyborach do Parlamentu Szkockiego można uzyskać w komisji wyborczej.

W jaki sposób są wybierani członkowie Parlamentu Szkockiego?

Wybory

Członkowie Parlamentu Szkockiego są wybierani na kadencję w parlamencie w wyborach powszechnych, odbywających się z reguły co cztery lata.

Kto może brać udział w wyborach do Parlamentu Szkockiego?

Każdy, kogo nazwisko znajduje się na liście wyborców władz lokalnych, jest uprawniony do głosowania. Aby zostać uwzględnionym na liście, należy:

- mieć ukończone 18 lat w dniu wyborów;
- być obywatelem Zjednoczonego Królestwa, Republiki Irlandii lub UE;
- mieć stały adres zamieszkania na terytorium Szkocji.

Na liście mogą również zostać uwzględnione osoby normalnie stale mieszkające w Szkocji, lecz odbywające służbę wojskową w armii brytyjskiej poza granicami kraju. Osoby bezdomne mogą wpisać się na listę wyborców, składając oświadczenie o chęci głosowania w danym okręgu.

Osoby chcące uzyskać wpis na listę wyborców władz lokalnych powinny zwrócić się do organu samorządu lokalnego i poprosić o kontakt z urzędnikiem ds. rejestracji wyborców.

W wyborach do Parlamentu Szkockiego istnieje możliwość głosowania drogą pocztową. Szczegółowych informacji na temat głosowania drogą pocztową udzielają organy samorządu.

W wyborach do Parlamentu Szkockiego każdy wyborca dysponuje dwoma głosami. Pierwszy głos służy wyborcom do wybrania kandydata z danego okręgu wyborczego. W wyborach do Parlamentu Szkockiego są wybierani kandydaci z 73 okręgów. Kandydaci wybrani do reprezentowania okręgów wyborczych są nazywani okręgowymi członkami parlamentu.

Drugi głos oddaje się na partię polityczną lub niezależnego kandydata w większym obszarze wyborczym zwanym regionem. W Szkocji istnieje osiem regionów parlamentarnych; każdemu regionowi przysługuje siedem dodatkowych miejsc w parlamencie. Kandydaci wybrani na tych dodatkowych 56 miejsc są nazywani regionalnymi członkami parlamentu.

Każdego mieszkańca Szkocji reprezentuje zatem ośmiu członków parlamentu: jeden z okręgu i siedmiu z regionu. To właśnie różni Parlament Szkocki od Parlamentu Zjednoczonego Królestwa, w którym każdą osobę reprezentuje jeden wybrany członek.

System dodatkowego reprezentanta

System obowiązujący w wyborach do Parlamentu Szkockiego to system dodatkowego reprezentanta (*Additional Member System – AMS*). System dodatkowego reprezentanta jest systemem reprezentacji proporcjonalnej. Oznacza to, że liczba miejsc w parlamencie przypadająca każdej partii w dużej mierze odzwierciedla poparcie uzyskane przez nią w wyborach.

Okręgowi członkowie parlamentu są wybierani w systemie jednomandatowym. Oznacza to, że kandydat, który otrzymuje największą liczbę głosów w głosowaniu okręgowym, uzyskuje mandat.

Liczba mandatów w okręgu jest wyliczana na podstawie wzoru d'Hondta. W obrębie każdego regionu bierze się pod uwagę liczbę głosów otrzymanych przez daną partię w regionie oraz liczbę mandatów już przez nią uzyskanych.

Obliczeń dokonuje się w sposób następujący:

Pierwsza tura

Łączna liczba oddanych na daną partię głosów w regionie jest dzielona przez liczbę mandatów uzyskanych w danym okręgu plus jeden (dzielnik). Partia z najwyższą liczbą głosów po podziale otrzymuje pierwszy dodatkowy mandat.

Tury od drugiej do siódmej

Powtarzana jest procedura z pierwszej tury, z tym że za każdym razem do dzielnika dodaje się liczbę mandatów regionalnych już rozdzielonych w poprzednich turach.

Miejsca w parlamencie są przydzielane według list partyjnych. (Właśnie dlatego członkowie parlamentu wybierani w wyborach lokalnych są nazywani czasem „członkami z listy”). Partie muszą przed dniem wyborów sporządzić listy kandydatów regionalnych i przekazać je odpowiedniemu przewodniczącemu komisji wyborczej. Kolejność kandydatów na liście ma znaczenie, ponieważ miejsca są przydzielane po kolei, począwszy od pierwszej osoby na liście. Oznacza to, że jeśli dana partia zdobędzie trzy mandaty regionalne, członkami parlamentu zostaną trzy pierwsze osoby z listy.

Jeśli partia uzyskała dobry wynik w wyborach regionalnych, może zdobyć mandaty w parlamencie – nawet jeśli nie uzyska żadnych mandatów okręgowych. Jeśli jednak partia osiągnie dobry wynik w wyborach okręgowych i otrzyma wystarczającą liczbę mandatów, by odzwierciedlało to uzyskany wynik sumaryczny, może nie zdobyć żadnych miejsc regionalnych.

Kandydat może kandydować tylko w jednym okręgu, ale ta sama osoba może kandydować zarówno z listy okręgowej, jak i regionalnej. Jeśli jednak zdobędzie mandat w okręgu, jej nazwiska nie bierze się pod uwagę podczas przydzielania jej partii mandatów regionalnych. Decyzja o wystawieniu kandydatów w obu głosowaniach – na poziomie okręgu i regionu – należy do partii.

Kandydaci niezależni

Można się ubiegać o mandat, nie mając powiązań z żadną partią polityczną. Osoby nienależące do żadnej partii politycznej to kandydaci niezależni. Kandydat niezależny startujący w wyborach okręgowych zyskuje mandat w Parlamencie Szkockim, jeśli zdobędzie więcej głosów niż pozostali kandydaci. Kandydat niezależny ubiegający się o mandat regionalny – stanowiący w istocie jednoosobową listę wyborczą – zdobędzie go, jeśli uzyska wystarczającą liczbę głosów.

Czym zajmują się członkowie Parlamentu Szkockiego?

Ogólnie biorąc, członkowie parlamentu dzielą swój czas między tereny, które reprezentują jako regionalni bądź okręgowi członkowie parlamentu, a Parlament Szkocki w Holyrood w Edynburgu. Ponieważ praca parlamentarzysty obejmuje wiele obowiązków i nie ma dwóch członków parlamentu, którzy pracowaliby dokładnie tak samo, trudno opisać typowe zadania. Jednakże możemy wprowadzić rozróżnienie na zadania wykonywane przez posłów w parlamencie i poza nim.

Praca w parlamencie

Zazwyczaj parlament obraduje we wtorki, środy i czwartki. Zwykle komisje parlamentarne zbierają się we wtorki i środy rano, natomiast spotkania wszystkich członków parlamentu – czyli sesje plenarne – odbywają się w środy po południu oraz w czwartki przez cały dzień. Harmonogram ten jednak może zostać zmieniony, jeśli takie będą potrzeby parlamentu.

Zadania komisji

Wiele zadań Parlamentu Szkockiego jest wykonywanych w komisjach. W parlamencie działa około 15 komisji, przy czym większość członków parlamentu bierze udział w pracach przynajmniej jednej z nich. Każda komisja składa się na ogół z 5 do 15 członków, a jeden z nich pełni funkcję przewodniczącego. Inny członek parlamentu jest wybierany na stanowisko zastępcy przewodniczącego komisji. Parlamentarzyści, którzy są członkami rządu, nie zasiadają w komisjach parlamentarnych.

Członkowie komisji parlamentarnych czuwają nad pracami rządu, prowadząc dochodzenia w ramach swoich kompetencji i publikując raporty, które mogą następnie podlegać debacie parlamentarnej. Ich zadaniem jest również analizowanie propozycji rządu dotyczących nowych regulacji prawnych, w formie ustaw lub aktów prawnych. Członkowie parlamentu zasiadający w komisjach mogą mieć wpływ na kształt ustaw i mogą wprowadzać do nich poprawki. Zmiany projektów ustaw noszą nazwę poprawek. Komisje mogą również składać propozycje utworzenia nowych aktów prawnych, za pomocą projektów ustaw przedstawianych przez komisję.

W trakcie dochodzenia członkowie komisji analizują dowody dostarczone przez różne organizacje lub poszczególne osoby, mogą też poprosić o wydanie opinii doradców zewnętrznych, przeprowadzić analizy samodzielnie lub dokonywać wizji lokalnych.

W niektórych sytuacjach komisja może wyznaczyć jednego ze swoich członków do sporządzenia raportu w imieniu komisji i przedstawienia go później tejże komisji.

Prace na sali obrad

Wiele zadań jest wykonywanych na sali obrad.

Debatą nazywa się dyskusję członków parlamentu na sali obrad. Debaty dotyczą zwykle wniosków.

Wnioski

Członkowie parlamentu zgłaszają kwestie, rozpoczynają debaty i proponują podjęcie działań za pomocą wniosków. Wnioskiem jest zgłoszona propozycja, mająca zwykle formę krótkiego akapitu. Członkowie parlamentu zgłaszają wnioski, przedstawiając je na piśmie kancelarii parlamentu. Następnie wnioski są wpisywane w porządek obrad (dokument relacjonujący bieżące i przyszłe prace parlamentu), a inni członkowie parlamentu mogą wyrazić swoje poparcie, żądając, aby po tekście wniosku zostały umieszczone ich nazwiska. Niektóre wnioski mogą ostatecznie być przedmiotem debaty podczas posiedzenia parlamentu. Członkowie parlamentu nie zawsze chcą jednak, by zgłaszane przez nich wnioski podlegały debacie. Przykładem tego mogą być wnioski dotyczące wyrażenia gratulacji dla organizacji lub podkreślenia znaczenia jakichś wydarzeń lub spraw. Istnieje również typ wniosków zwanych wnioskami porządkowymi, które umożliwiają parlamentowi zatwierdzenie porządku przyszłych obrad.

W czasie przeznaczonym na pytania do premiera posłowie mogą zadawać pytania szefowi szkołkiego rządu. Pytania do premiera są składane wcześniej i marszałek wybiera do odczytania sześć z nich. Pierwsze trzy pytania są na ogół przydzielone liderom głównych partii opozycyjnych. Pozostali członkowie parlamentu mogą zadawać pytania dodatkowe, za zgodą marszałka.

W czasie przeznaczonym na pytania członkowie parlamentu zadają pytania sekretarzom gabinetu i ministrom. Jest też czas osobno wyznaczony na zadawanie pytań o charakterze ogólnym oraz czas na zadawanie pytań szczegółowych, dotyczących np. zdrowia, dobrobytu lub sprawiedliwości. Tematy są co tydzień inne.

Czas decyzji to punkt obrad, w którym członkowie parlamentu głosują nad wnioskami diskutowanymi w danym dniu. Czas decyzji zwykle następuje po godzinie 17.00 w środy i czwartki.

Sprawy parlamentarne to debata wnioskowana przez członka parlamentu, niebędącego członkiem rządu. Omawia się wówczas zwykle tematy lokalne lub sprawy o szczególnym znaczeniu dla danego członka parlamentu. Sprawy członków parlamentu są omawiane zazwyczaj po zakończeniu głosowań i podjęciu decyzji. Rząd odpowiada na wnioski, ale nie przeprowadza się głosowania.

Wszyscy członkowie parlamentu mogą brać udział w obradach. Parlamentarzyści nie muszą jednak brać udziału we wszystkich obradach; decyzja, jak podzielić swój czas między poszczególne obowiązki, należy do posła.

Inne zadania parlamentu

Interpelacje na piśmie

Członkowie parlamentu mogą zadawać pytania nie tylko ustnie, w czasie przeznaczonym na pytania do ministrów i premiera, ale również składać interpelacje na piśmie. Interpelacje na piśmie umożliwiają członkom parlamentu składanie do sekretarza gabinetu oraz ministrów zapytań z prośbą o udzielenie informacji dotyczących wszystkich spraw poddanych dewolucji. Jest to istotny sposób kontrolowania rządu przez parlament. Tekst interpelacji składanych na piśmie jest drukowany w porządku obrad, a odpowiedzi są drukowane w sprawozdaniu z pisemnych odpowiedzi. Zarówno porządek obrad, jak i sprawozdanie z pisemnych odpowiedzi są dostępne na stronie internetowej Parlamentu Szkockiego.

Projekty ustaw składane przez członków parlamentu

Każdy członek parlamentu, który nie wchodzi w skład rządu, może złożyć projekt ustawy. Aby to zrobić, musi najpierw przedstawić projekt propozycji, który jest następnie poddawany debacie w celu zgromadzenia komentarzy i opinii. Kolejny etap stanowi zgłoszenie ostatecznej wersji projektu. Jeśli projekt ten ma ponadpartyjne poparcie, a rząd szkocki nie zgłasza projektu ustawy dotyczącej tych samych kwestii, członek parlamentu może wnieść projekt ustawy wprowadzający w życie ten projekt, w dowolnym momencie w czasie czteroletniej kadencji. Każdy członek parlamentu może zgłosić maksymalnie dwa projekty ustaw w trakcie jednej sesji.

Korespondencja

Członkowie parlamentu otrzymują ogromne ilości korespondencji, zarówno w parlamencie, jak i w swoich biurach okręgowych lub regionalnych. W związku z tym, posłowie każdego dnia poświęcają czas na odpowiadanie na przychodzące listy, e-maile, rozmowy telefoniczne i faksy.

Obserwowanie mediów a działalność parlamentu

Jako że parlamentarzyści muszą na bieżąco zapoznawać się z wiadomościami z kraju i ze świata, przeważnie spędzają oni codziennie pewien czas na lekturze gazet codziennych i czasopism. Mogą też przeglądać oficjalne stenogramy (pisemne zapisy wydarzeń z sali obrad), aby zorientować się, co się dzieje w komisjach i na sali obrad, mogą także sprawdzać w parlamentarnym porządku obrad informacje dotyczące bieżącej sytuacji, opracowywanych obecnie przez parlament aktów prawnych oraz planowanych działań.

Praca w Holyrood poza godzinami posiedzeń

Praca wykonywana przez parlamentarzystów w budynku parlamentu nie ogranicza się do posiedzeń. W dniach, w których nie odbywają się obrady – na przykład w poniedziałki i piątki, wieczorami oraz w czasie przerw w pracach parlamentu – posłowie mogą pełnić

inne obowiązki w Holyrood, takie jak: organizacja imprez i uczestnictwo w imprezach, oprowadzanie wycieczek po budynku parlamentu, a także spotkania z wyborcami, lobbystami i innymi zainteresowanymi.

Ponadto wieczorami w dni powszednie spotykają się grupy ponadpartyjne (CPG). Grupy ponadpartyjne pozwalają parlamentarzystom, wyborcom i organizacjom zewnętrznym spotkać się w celu omówienia konkretnego tematu, np. praw zwierząt, produkcji rolnej czy zdrowia psychicznego. Grupy ponadpartyjne nie są zaliczane do oficjalnych działalności Parlamentu Szkockiego. Uważa się jednak, że mogą one mieć pewne wpływy w parlamencie, więc ich działania są podporządkowane wytycznym dobrej praktyki.

Praca poza parlamentem

Często wieczorami lub w weekendy posłowie dyżurują w swoich biurach regionalnych bądź okręgowych. Dyżury mogą się odbywać również w miejscowej bibliotece, urzędzie samorządu lokalnego czy centrum handlowym. W czasie dyżurów parlamentarzystów wyborcy mogą przekazywać swoje sugestie i uwagi.

Członkowie parlamentu mogą też angażować się w sprawy lokalne na terenie swoich regionów bądź okręgów. Obowiązki te mogą obejmować:

- spotkania z mieszkańcami, komitetem wyborczym lub innymi zainteresowanymi,
- wygłaszanie przemówień,
- odwiedzanie miejscowych fabryk, szkół i innych organizacji,
- otwieranie festynów i uroczystości lokalnych,
- uczestnictwo w miejscowych zgromadzeniach.

Członek parlamentu występuje też w roli mediatora między wyborcami a instytucjami państwowymi, takimi jak instytucje mieszkaniowe czy policja.

Jeśli parlamentarzyści są członkami partii, biorą udział w spotkaniach i przemawiają na konferencjach, uczestniczą w zadaniach partii i reprezentują ją na różnorodnych imprezach. Członkowie parlamentu reprezentują również Szkocję na uroczystościach takich, jak doroczne obchody Tartan Day (Dnia Szkockiej Kraty) w Nowym Jorku.

Oficjalne stanowiska

Oprócz pełnienia obowiązków okręgowych lub regionalnych członków parlamentu niektórzy parlamentarzyści piastują stanowiska oficjalne. Niektóre z tych stanowisk są wymienione poniżej.

Marszałek jest wybierany przez posłów na pierwszych obradach po wyborach powszechnych i odpowiada za prowadzenie obrad parlamentu. Marszałek jest też oficjalnym reprezentantem Parlamentu Szkockiego, zarówno w obrębie Zjednoczonego Królestwa, jak i za granicą.

Premier stoi na czele rządu Szkocji. Jest wybierany przez posłów w drodze głosowania. Mianowania dokonuje królowa, po rekomendacji przez marszałka. Ze względu na konieczność zapewnienia sobie większości głosów, premier jest zwykle członkiem partii mającej większość w parlamencie.

Sekretarze gabinetu oraz ministrowie są członkami rządu Szkocji. Wybierani są oni przez premiera, za zgodą parlamentu i za aprobatą królowej, i zazwyczaj są członkami partii mających większość w parlamencie. Sekretarze gabinetu lub ministrowie są na ogół odpowiedzialni za konkretny obszar polityki, taki jak zdrowie lub edukacja.

Partie mogą zatrudniać rzeczników, zwłaszcza te z nich, które nie wchodzą w skład szkockiego rządu. Rzecznicy partii zajmują się objaśnianiem polityki partii w określonej kwestii i wypowiadają się w jej imieniu podczas ważnych debat. Czasem nazywa się ich sekretarzami gabinetu cieni lub ministrami gabinetu cieni.

Członkowie biura parlamentarnego planują przydział czasu debaty dla różnych partii politycznych, a także utworzenie komisji i przynależność do nich. Każdy członek biura parlamentarnego reprezentuje partię lub ugrupowanie, które ma co najmniej pięć mandatów. Marszałek jest również członkiem biura parlamentarnego, ale pełni neutralną funkcję jako jego przewodniczący. Parlamentarzyści, będący członkami biura parlamentarnego, są czasem nazywani członkami zarządzającymi.

Rzecznicy dyscypliny odpowiadają za zapewnienie poparcia dla strategii partii wśród jej członków. Rola rzecznika dyscypliny może być czasem łączona z funkcją członka zarządzającego. Jednak może to różnie wyglądać w różnych partiach.

Członkowie biura zarządzania Parlamentu Szkockiego rozważają i podejmują decyzje w wielu kwestiach dotyczących personelu, usług i udogodnień w Holyrood. Parlamentarzyści w trakcie obrad wybierają czterech członków tej jednostki.

Jak członkowie parlamentu załatwiają problemy zgłaszane przez wyborców?

Wyborca ma prawo oczekiwać, by jego reprezentant zajął się daną sprawą lub interpelacją. Jednak to członek parlamentu decyduje o tym, jakie działania najlepiej podjąć.

Sposób postępowania w przypadku danego problemu może się różnić w zależności od wielu czynników, m.in. rodzaju sprawy i tego, czy zgłaszający skontaktował się wcześniej z innymi organami (np. władzami lokalnymi). Członek parlamentu może wybrać różne sposoby rozwiązania przedstawionej sytuacji, na przykład:

- skontaktować się z odpowiednimi instytucjami (np. lokalnymi urzędami, władzami mieszkaniowymi, komisjami lekarskimi);
- napisać do odpowiedniego sekretarza gabinetu lub ministra;
- spotkać się z odpowiednim sekretarzem gabinetu lub ministrem;
- zgłosić interpelację;
- zainicjować debatę;

- zgłosić poprawkę do ustawy;
- zgłosić projekt ustawy opracowany przez parlamentarzystę;
- przedstawić zagadnienie w mediach.

Członkowie parlamentu mają obowiązek poszanowania prywatności kontaktujących się z nimi osób oraz zachowania poufności w związku ze zgłaszanymi problemami.

Sprawy zastrzeżone

Niektóre sprawy są zastrzeżone dla rządu lub Parlamentu Zjednoczonego Królestwa z siedzibą w Londynie. Są to na ogół sprawy dotyczące także Zjednoczonego Królestwa lub o znaczeniu międzynarodowym, takie jak sprawy obywatelskie czy obronność.

Należy zauważyć że, ponieważ Parlament Szkocki jest parlamentem zdecentralizowanym, jego członkowie mogą się zajmować tylko sprawami dotyczącymi obszarów poddanych dewolucji. Jeśli członkowi Parlamentu Szkockiego zostanie zgłoszony problemem z zakresu imigracji czy bezpieczeństwa socjalnego, zapewne przekaże on tę sprawę przedstawicielowi Parlamentu Zjednoczonego Królestwa w Westminster.

Jak można uzyskać informacje o udziale członków w pracach parlamentu?

Dostęp do informacji w Internecie

Bezcennym źródłem informacji dla wszystkich, którzy chcą śledzić na bieżąco prace parlamentu, jest jego strona internetowa: www.scottish.parliament.uk. Poniższe informacje mogą być przydatne, jeśli trzeba odnaleźć konkretną treść na stronie. Wszystkie poniższe publikacje są dostępne na stronie Często zadawane pytania, pod adresem:

www.scottish.parliament.uk/vli/publicInfo/faq/index.htm

Porządek obrad

Porządek obrad jest opracowywany w każdym dniu roboczym, w którym przypada posiedzenie parlamentu. Zawiera on informacje na temat najbliższych posiedzeń parlamentu, listę bieżących wniosków, projekty ustaw zgłoszone przez członków parlamentu oraz informacje o stopniu zaawansowania prac legislacyjnych.

Oficjalne stenogramy

Oficjalny stenogram jest pisemną dokumentacją wszystkich publicznych wypowiedzi wygłoszonych na każdym posiedzeniu parlamentu i jego komisji. W stenogramie znajduje się dokumentacja głosowań przeprowadzonych w czasie podejmowania decyzji w sali obrad; dzięki temu można sprawdzić, jak dany członek parlamentu głosował w określonej sprawie.

Dokumentacja głosowania

Informacje na temat głosów oddanych przez członków parlamentu można również uzyskać, korzystając z formularza dokumentacji głosowania.

Sprawozdanie z pisemnych odpowiedzi

Sprawozdanie z pisemnych odpowiedzi zawiera tekst pytań składanych na piśmie przez członków parlamentu i odpowiedzi udzielanych na nie przez członków rządu Szkocji, przewodniczącego parlamentu lub Radę Parlamentu Szkockiego. Znajdują się w nim także odpowiedzi na pytania zadane ustnie w czasie przeznaczonym na pytania do ministrów lub premiera, jeśli odpowiedź nie została udzielona w sali obrad. Odpowiedzi na piśmie można znaleźć również na stronie internetowej w zakładce Wyszukiwanie pytań i odpowiedzi.

Transmisje internetowe

Debaty i większość posiedzeń komisji można śledzić na żywo w Internecie, korzystając z usługi telewizji internetowej pod adresem www.holyrood.tv.

Wielu członków parlamentu ma również prywatne strony internetowe. Te strony, dostępne w zakładce Parlamentarzyści, mogą zawierać informacje biograficzne, godziny dyżurów i szczegóły planowanych spotkań w okręgu lub w regionie.

Kontakt z Biurem Informacji Publicznej

Z Biurem Informacji Publicznej można się skontaktować listownie, telefonicznie, faksem przez e-mail lub telefon tekstowy. Pracownicy Biura Informacji Publicznej chętnie odpowiedzą na pytania dotyczące posłów lub ich pracy. Pełne dane kontaktowe znajdują się na końcu tego dokumentu.

Odwiedziny w parlamencie

Zapraszamy do odwiedzenia parlamentu, przyjrzenia się pracy jego członków z bliska i przysłuchania się debatom. Informacji dotyczących możliwości zwiedzania parlamentu udziela personel Biura Wizyt. Z Biurem Wizyt można się skontaktować, wysyłając e-mail na adres sp.bookings@scottish.parliament.uk lub dzwoniąc na nr 0131 348 5200.

Kontakt z członkami parlamentu

Z każdym członkiem parlamentu można się skontaktować imiennie:

Adres: **The Scottish Parliament**
Edinburgh
EH99 1SP

Można napisać e-mail lub list do posła w dowolnym języku. Czas potrzebny na przetłumaczenie listu lub wiadomości e-mail i odpowiedź może mieć wpływ na szybkość otrzymania odpowiedzi.

Każdy poseł ma swój adres internetowy. Adresy mają standardowy format:

E-mail: **imię.nazwisko.msp@scottish.parliament.uk**

Istnieje kilka wyjątków, które można sprawdzić na stronie internetowej (w wykazie członków parlamentu) lub kontaktując się z Biurem Informacji Publicznej.

Z biurem poselskim można się połączyć lub otrzymać dane kontaktowe biura wybranego parlamentarzysty, dzwoniąc na numer centrali parlamentu podany poniżej.

Telefon: **0131 348 5000**
 0845 278 1999 (taryfa lokalna)

Telefon tekstowy

Niektórzy posłowie mają telefony tekstowe, przydatne osobom niesłyszącym lub niedosłyszącym. Numery telefonów tekstowych można uzyskać na stronie internetowej parlamentu lub kontaktując się z Biurem Informacji Publicznej.

Dalsze informacje umożliwiające kontakt z parlamentarzystami, takie jak dane kontaktowe biura lokalnego, można znaleźć na stronie internetowej (w wykazie członków parlamentu) lub kontaktując się z Biurem Informacji Publicznej.

Przed skontaktowaniem się z określonym członkiem parlamentu należy pamiętać, że:

- Wszyscy członkowie parlamentu mają w parlamencie równy status.
- Członkowie parlamentu, którzy piastują oficjalne stanowiska, np. sekretarz gabinetu lub przewodniczący parlamentu, nadal są jego członkami i można się z nimi kontaktować tak samo jak z innymi członkami.
- Żeby skontaktować się z członkiem parlamentu w sprawie jego funkcji sekretarza gabinetu lub ministra, trzeba kontaktować się bezpośrednio z rządem Szkocji. Parlament i rząd to oddzielne instytucje, o oddzielnych danych kontaktowych. Biura parlamentarne i okręgowe nie mogą udzielić pomocy w zakresie spraw, jakimi zajmują się ministrowie, a biura rządowe nie zajmują się sprawami wyborców.

Wszyscy członkowie parlamentu mają obowiązek przestrzegać kodeksu etyki, który stanowi podstawę ich pracy. Kodeks etyki można znaleźć na stronie internetowej parlamentu pod adresem: www.scottish.parliament.uk/msp/conduct/index.htm

Biuro Informacji Publicznej Parlamentu Szkockiego

Biuro Informacji Publicznej Parlamentu Szkockiego udziela informacji o parlamencie, jego członkach, obradach i procedurach.

Adres: **Public Information Service**
The Scottish Parliament
Edinburgh
EH99 1SP

Telefon: **0131 348 5000**
 0845 278 1999 (taryfa lokalna)
Fòn: **0131 348 5395** (Gàidhlig)

Użytkownicy telefonów tekstowych mogą się kontaktować z nami pod numerem **0845 270 0152**. Z przyjemnością odpowiemy też na połączenia nawiązane przy użyciu usługi RNID Typetalk.

Faks: **0131 348 5601**
E-mail: **sp.info@scottish.parliament.uk**

Niniejszy dokument stanowi część serii pt. *Jak działa Parlament Szkocki*. Pozostałe tytuły w tej serii to:

- *Jak działa Parlament Szkocki* – ogólna prezentacja Parlamentu Szkockiego, jego członków, obrad i procedur.
- *Oficjalne stenogramy* – przewodnik po pisemnej dokumentacji wszystkich wypowiedzi ogłoszonych w trakcie publicznych obrad parlamentu i jego komisji.
- *Reprezentowanie mieszkańców Szkocji* – omówienie zadań i obowiązków różnych organizacji reprezentujących mieszkańców Szkocji oraz wskazówki, do jakiego podmiotu należy się zwrócić z konkretną sprawą.
- *Sala obrad Parlamentu Szkockiego* – zawiera opis tego, co dzieje się na sali obrad, oraz jej wyglądu.
- *Praca komisji* – wyjaśnienie, czym są komisje i jaki jest tryb ich pracy.

Jeśli istnieje potrzeba przygotowania powyższych publikacji w innym formacie lub języku, prosimy o kontakt z Biurem Informacji Publicznej.